1842. No. 12.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 11 Februarij.

De GOUVERNEUR der provincie *DRENTHE*,

Gezien de Inschrijvings-registers en Alphabetische lijsten voor de ligting der Nationale Militie van 1842, door de respective Plaatselijke Besturen in dit Gewest overgelegd, benevens eenen staat der aanmerkingen, bij het gedane onderzoek op die stukken gevallen;

Gelet op art. 73 der wet van 8 Januarij 1817 (Staatsblad n°. 1);

Besluit:

Art. 1 enz.

Art. 2.

Te bepalen, dat de loting voor de ligting der Nationale Militie van het jaar 1842, in deze provincie zal plaats hebben:

Voor de gemeenten in het Militie-kanton *Assen*, te Assen, op maandag den 21 Februarij 1842, des morgens ten *negen* ure;

Voor de gemeenten in het Militie-kanton *Meppel*, te Meppel, op woensdag den 23 Februarij 1842, des morgens ten *negen* ure;

Voor de gemeenten in het Militie-kanton *Hoogeveen*, te Hoogeveen, op donderdag den 24 Februarij 1842, des morgens ten *negen* ure; en

Voor de gemeenten in het Militie-kanton *Emmen*, te Emmen, op zaturdag den 26 Februarij 1842, des morgens ten *acht* ure.

Art. 3 enz.

Assen, *den 2 Febr. 1842.* *De Gouverneur voornoemd*, VAN HARENCARSPEL ECKHARDT.

'S GRAVENHAGE, den 7 Februarij.

Prinses *Albert* is den 1 j.l. te Berlyn gelukkig van eene prinses bevallen. — H. M. de Koningin is door den Regent van Spanje begiftigd met het grootkruis der orde van *Maria Louisa*, en de prins van Oranje met de orde van *het Gulden Vlies*. — De Koning van Pruissen is gister middag hier aangekomen en heeft zijn intrek genomen bij prins *Frederik*, zijn zwager; toen hij aan het paleis kwam, snelde prinses *Frederik* hem te gemoet, hartelijk en aandoenlijk was de ontmoeting. Onze Koning bezocht hem weldra, gekleed in pruissische uniform. De pruiss. koning bewaart het strikst incognito en is den ganschen tijd in den kring zijner familie, heeft zelfs geene eerewacht.

— Den 4 j.l. is het kasteel de Ruwenberg, te St. Michiels-gestel, het hoofd-etablissement voor de invoering der zijdeteelt, in brand geraakt en in de asch gelegd.

Den 8. De koning van Pruissen heeft om zware verkoudheid, gisteren het paleis van prins *Frederik* niet verlaten, en zijn vertrek, dat op heden bepaald was, tot morgen uitgesteld.

— Heden heeft de Leidsche Akademie haar geboortedag gevierd. De Rector-Magnificus prof. *van Oordt* droeg het rectoraat over aan prof. *J. van der Hoeven*, en hield ter gelegenheid daarvan eene redevoering *over het model van een opvoeder, in Jezus te vinden.*

— Als stellig wordt verzekert, dat onze koning en handelstractaat, waarbij Luxemburg tot het Duitsch Tolverbond toetreedt, heeft geratificeerd.

— Berigten uit Engelsch Indie van Dec. j.l. melden, dat in Afghanistan een algemeene opstand tegen de Engelschen en hun beschermeling *Schach Soojah* was uitgebroken, en dat de Engelsche troepen de Chinesche steden Chinné, Ningpo en Tinghai, met eene groote buit, in weinig uren tijds veroverd hadden.

FRANKFORT, den 4 Februarij.

Het in den Grooten-raad van Lucern gedane voorstel, om de Jesuïten daar openlijk toetelaten en aan het hoofd van het onderwijs te plaatsen, is tegen de algemeene verwachting verworpen. Reeds was een verzoekschrift, met vele duizende onderteekeningen, waarin het voorstel met aandrang ondersteund werd, bij de vergadering ingediend, en had men onder de hand toebereidselen voor de vestiging der Jesuïten gemaakt. De raddraaijers in Lucern schijnen echter een wenk te hebben bekomen, om de zaak niet door te zetten, en na eene korte woordenwisseling, waarbij alle toelichting zoo veel mogelijk vermeden is, is met eene groote meerderheid van stemmen besloten, om het voorstel ter zijde te leggen.

LONDEN, den 5 Februarij.

De beide huizen hebben reeds antwoordadressen op

de troonrede aan H. M. aangeboden: zij zijn louter weerklanken. In het lagerhuis zijn door de ministers voordragten gedaan, strekkende ter verbetering van het vervoer van landverhuizers naar de onderscheidene koloniën, en tot vaststelling van bepalingen omtrent het verkoopen van landerijen in Australie. In de beide huizen is tot het aanbieden van een adres aan prins *Albert* besloten, om hem met de geboorte van zijnen zoon geluk te wenschen. Uit een besluit, door de koningin in Rade genomen, wegens het invoegen van het gebed voor den prins van Wallis in de openbare gebedenboeken, laat zich opmaken, dat niet *Eduard,* gelijk velen gewenscht hadden, maar *Albert* de naam zal zijn, dien hij in de geschiedenis dragen moet.

BRUSSEL, den 6 Februarij.

Gister middag 1 uur is eene gebeurtenis voorgevallen, die geheel Brussel met ontzetting vervuld heeft. De minister van oorlog, generaal *Buzen*, heeft zich door een pistoolschot van het leven beroofd. Voor eenige dagen bevatte de *Patriote Belge*, een radicaal blad hier uitgegeven wordende door den beruchten *Barthels*, een artikel, waarin beweerd en uit staten van dienst aangetoond werd, dat *Buzen* geen Belg was van geboorte ('t welk eene vereischte is om lid der Kamer te zijn), in 1807 uit het Fransche leger was gedeserteerd, en de orde van het Legioen van eer niet wettig bezat. Dit artikel was in een groot aantal exemplaren onder het leger verspreid, zelfs aan kazernen aangeplakt. In eene vereeniging van Gedeputeerden der oppositie werd geoordeeld, dat de minister aan zijne eer verpligt was, daarover ophelderingen te geven, en besloten dat vier hunner den minister zulks zouden gaan tekennengeven, maar hem de keuze laten, of hij in de kamer of wel in een dagblad zich regtvaardigen wilde. De minister ontving de vier Gedeputeerden beleefd, en scheen niet verlegen noch ontroerd, toen hij het oogmerk hunner komst vernam; hij zeide hun, dat hij in 's Hertogenbosch geboren was, maar uit een Belgischen vader en dus naar het Burgerlijk Wetboek Belg was; dat hij in 1807 in Duitschland krijgsgevangen was gemaakt en naar de achterhoede van het vijandelijk leger gevoerd, maar had weten te ontkomen naar Gallicie en zich bij een daar aanwezig corps had gevoegd; dat hij nog een brief kon toonen van den generaal van dat corps, waaruit de waarheid van zijn verhaal bleek; over het artikel van den *Patriote* betoonde hij zich zeer verontwaardigd, maar verklaarde het beneden zich, op den laster te antwoorden; op aandringen echter der Gedeputeerden, beloofde hij, binnen een paar dagen in het officieel blad een regtvaardigend artikel te doen verschijnen, en de Gedeputeerden verlieten hem onder vriendschapsbetuigingen. Gister morgen werkte hij 2 uur met den secretaris van het departement; te 11 uur sloot hij zich op in zijn kabinet, waar hij tot half een schreef. Toen gaf hij aan een deurwaarder een brief voor zijn adjudant, die hem echter niet voor half twee openen mogt. Daarna ging hij naar zijn tuin en joeg zich een kogel door het hoofd. Hij stond bekend als een bekwaam, ijverig en eerlijk man.

— Den 7. De generaal der artillerie *de Liem* is tot minister van oorlog benoemd. Het lijk van den ongelukkigen *Buzen* is heden ochtend begraven, zonder praal en zonder geestelijke plegtigheid, hetgeen hij in den brief aan zijn adjudant verlangd had. Al de bescheiden nopens de vlekkelooze loopbaan van den generaal zullen in den *Moniteur* worden geplaatst. Al de dagbladen houden zich met zijn treurig uiteinde bezig. De drukpers, die achting voor zich zelve heeft, kent geene woorden, krachtig genoeg om het schandelijk gedrag der lasteraars, die den ouden krijgsman tot zelfmoord gedreven hebben, te schandmerken.

ASSEN, den 10 Februarij.

Aan de Groninger Hoogeschool worden *van landswege* lessen over de landhuishoudkunde gehouden voor landbouwers; dezelve worden gratis bijgewoond. *Door de zorg en op kosten van het departement Groningen der Nederlandsche Maatschappij van Nijverheid* zullen daar voortaan aanstaande landbouwers ook onderrigt kunnen erlangen in die vakken, welke met de landhuishoudkunde in naauw verband staan, de eigenlijke *Natuurkunde*, de *natuurlijke geschiedenis*, de algemeene beginselen van *Meetkunde* en *Algebra, toegepaste scheikunde, toegepaste werktuigkunde, de plantkunde;* terwijl zij een voor hen geschikt *godsdienstonderrigt* van een godgeleerden hoogleeraar zullen kunnen bijwonen. Deze lessen vangen aan 1 Nov. ek. en loopen tot 1 Mei 1843. Voor dat alles betaalt de leerling het eerste jaar *f* 30, en elk volgend jaar *f*. 15. Jaarlijks in April zullen de leerlingen een examen afleggen en deswege een getuigschrift erlangen. Het onderwijs zal ingerigt zijn voor zulken, die met het gewone landwerk *practisch* bekend, de *theorie* wenschen te leeren. Moge deze proefneming, om eene *landhuishoudkundige school* opterigten, gelukken! Deze poging, wel beraamd en genoegzaam ondersteund, moet strekken tot bevordering van den landbouw, den besten tak der volksbedrijvigheid, de mildste bron van volkswelvaart, die niet aan zoo vele wisselingen als de handel en 't fabrijkwezen, onderhevig is en nimmer *geheel* opdroogt.

— In den nacht tusschen 5 en 6 dezer, te half drie ure, bij stil weder, is de dorpstoren van Boxum, nabij Leeuwarden, die zich meer dan 30 Nederl. el boven den beganen grond verhief, ingestort en aan de zuidzijde tot zelfs beneden het aangrenzend kerkedak afgebroken. Ofschoon de zwakke staat van den toren wel eene tijdige herstelling of vernieuwing had vereischt, geschiedde de instorting toch plotselijk, zoodat zelfs den vorigen avond de thans verbrijzelde klokken van denzelve zijn geluid geworden,

zonder dat men eenig dadelijk gevaar vermoedde. Het kerkgebouw heeft merkelijke schade geleden; overigens heeft men geen ongeluk te betreuren.

— Bij de openbare aanbestedingen alhier op den 8 dezer gehouden, is het uitdiepen van het gedeelte der Drentsche Hoofdvaart, begrepen tusschen de stad Assen en de Veeneschutsluis, aangenomen door *A. Baltus van Tienhoven* te Werkendam (prov. Noord-Braband) voor eene som van *ƒ* 42,200; het maken van eene tweede schutkolk aan de Paradijsschutsluis door *H. de Wit* te Assen, voor eene som van *ƒ*10,500; en eindelijk het onderhouden gedurende den tijd van drie jaren van het Hotel des Gouverneurs en daarbij behoorende Rijks gebouwen, voor de som van *ƒ* 1534-50, door *H. Drijfhamer* te Assen. Daar de aannemingsprijzen zijn beneden de begrooting van kosten, zijn deze aanbestedingen door H. H. Gedeputeerde Staten dezer provincie goedgekeurd.

Dr. H. J. Nassau, *Vlugtige Gedachten over 't Koninklijk besluit van 2 Januarij 1842 betrekkelijk 't lager onderwijs. Te Assen bij T. J. van Tricht.*

Het Kon. Besl. van 2 Jan. heeft, naar het schijnt, weinigen voldaan, althans noch dezer noch generzijds luide vreugdekreten doen opgaan. Geen wonder. De groote menigte, die zich niet verheffen kan boven den naijver tusschen de kerken en het onderwijs in dienst harer gezindte wenscht te zien, vindt hare wenschen niet voldaan. Men moet op een ander dan een kerkelijk standpunt staan, om dit besl. te waarderen; men moet de belangen des gemeenen vaderlands en niet uitsluitend die zijner gezindte kennen en ter harte nemen, liberaal genoeg zijn, om in alle Christelijke belijdenissen de Evangelische gronddenkbeelden te eerbiedigen, en constitutioneel genoeg denken, om aan alle kerkgenootschappen in der daad gelijke regten te gunnen.

Dr. Nassau acht het besluit »*genomen met eene heldere bewustheid van den stand der dingen, de rijpe vrucht eener wijze en onpartijdige staatkunde.*" En hij rekent zich verpligt, daar hij in een vroeger geschrift dergelijken maatregel had aangeraden, thans niet een onverschillig stilzwijgen te bewaren, maar naar krachten mede te werken, opdat het goede, dat men er van verwachtte, daaruit geboren mogte worden.

Eerst zet de S. uiteen, dat bij dit besl. *aan den billijken wensch van de meerderheid der natie is voldaan.* Hij herinnert, dat terwijl eenigen *vrijheid* van onderwijs verlangden, meerderen die vrijheid als den ondergang van ons schoolwezen vreesden, en wat deze op de klagten van genen antwoordden en vóór de bestaande inrigting aanvoerden. »De Koning, besluit hij, »heeft gehoor gegeven aan die wenschen van de meerderheid der natie: en de vrijheid van onderwijs is afgeweerd, »de wet van 1806 behouden, 't schoolwezen eene bemoeijing van »staat gebleven. *Allen*, zoovelen hunne stem verheven heb»ben voor dat behoud, zijn, zoo wij meenen, hem de hulde »hunner dankbaarheid verschuldigd." En inderdaad, zoo men de door den S. kortelijk blootgelegde gronden bedenkt, zal men met hem, om de wille des vaderlands, zich verheugen, dat de bestaande inrigting behouden is, al waren ook aan het behoud daarvan nog grooter moeijelijkheden verbonden, dan men daarvan nu aanvankelijk tegemoetziet. »Nederland »door provincialismus gescheiden, zonder hart voor zijne taal, »zonder eenheid van kerk, zonder eenheid van volksgeest, »geschokt in zijne liefde voor Oranje, moest, meer dan eenige »andere staat, naauwer en naauwer de zedelijke snoer zoe»ken toe te halen, die één wel en wijs geregeld, nationaal bur»gerschoolwezen geven kon." Er zijn, die zich geen denkbeeld kunnen vormen van *christelijk onderwijs*, waarbij geen bepaald *kerkstelsel* wordt onderwezen, voor wie *algemeen christelijk* en *heidensch* woorden zijn van nagenoeg gelijken zin. Dezen wijst de S. op de eerste eeuwen der kerk, toen zij veel geloofshelden en martelaars maar weinig dogmen had, op die eeuwen »nog vreemd aan godgeleerde »wetenschap en bepalingen der scholen, toen kinderlijk ge»loof aan één God en Verlosser der wereld, sterk in 't ver»trouwen op eene liefderijke voorzienigheid, met de hope »des eeuwigen levens in 't gemoed, zich rijk en overvloe»dig betoonde in werken der godzaligheid."

Tevens zijn *de gegronde klagten der andere partij gehoord.* De S. komt er voor uit: »Er zijn scholen, die eene »min of meer protestantsche rigting hebben genomen, waar »eene protestantsche tint over ligt; vele schoolboeken bevat»ten uitdrukkingen en stellingen, die strikt genomen, in geene »gemengde scholen kunnen toegelaten worden." Hij ziet daarin niet »opzettelijke misleiding, ontduiking van wet, »proselytenwerving. Neen, *onwillekeurig* handelden, on»derwezen, schreven Protestanten als Protestanten." Niettemin werd teregt verbetering hieromtrent gevorderd, en de Nederlandsche protestant moest deze vordering eerbiedigen, tenzij hij onbillijk genoeg ware, om de gelijke regten, in de Grondwet aan alle erkende gezindten toegekend, alleen in bespiegeling en niet in het werkelijke leven te willen toelaten. Art. 10 van 't besl. voldoet aan die vordering; het waarborgt en verzekert voortaan de uitvoering van art. 4 der Schoolwet. Zal dit art. geene botsingen en strijd uitlokken? zullen er bruikbare schoolboeken overblijven? Velen zijn hierover bezorgd, en onbillijk genoeg, om van wege deze moeijelijkheden het besluit af te keuren. In eene zaak, als deze, konden *alle* moeijelijkheden niet afgesneden worden: de vraag was alleen, welke maatregel er *de minste* opleverde. De S. merkt teregt aan: »na eene zoo lange zorgeloosheid »op dit punt van *alle* kanten, is botsing en strijd moeijelijk »geheel te ontgaan; veel is door kalme standvastigheid en »de opregte bedoeling, om alleen de wet te handhaven, »nog voor te komen." Aan bruikbare schoolboeken zal het, naar zijn oordeel, niet ontbreken: Schrant en Schmidt, beide Roomschgezinden, hebben godsdienstige boeken geschreven, die door Protestanten en Roomschen beide veel gelezen worden: hetzelfde kunnen ook Protestanten doen; onder ons bloeit eene Maatsch. tot N. van 't A., die ten doel heeft algemeene christelijke kennis te verspreiden, en die godsdienstige schriften van Roomsche Priesters, zoowel als van Hervormde Leeraars bekroonde: hier kan het dan niet aan de welwillende gezindheid ontbreken, om bruikbare schoolboeken te bewerken. »Mogt de Hervormde Kerk hierbij met zekeren weemoed aan »eene vroegere eeuw denken (zoo eindigt de S. deze afdeeling), »wat haar mishage, de schuld ligt bij de Grondwet, bij nog »vroeger tijdperk, niet in 't Besluit, hetgeen consequent, in »den geest der Grondwet en die van 1806 is genomen. *Geene »waarachtige uitbreiding of aanwas is ooit door onregt »verkregen; en nooit kan zich de Evangelische Kerk zoo »vergeten, dat zij door ongrondwettige middelen uitbrei»ding zou willen.*"

Groote moeijelijkheid heeft het onderwijs in de vaderlandsche geschiedenis. De S. erkent het: Kerk- en Staatsgeschiedenis loopen bij ons dikwijls ineen; zulke punten, bv. de 80jarige oorlog, de moord van WILLEM I, »kunnen op eene gemengde »school niet wel behandeld worden, zonder eene der beide »partijen te grieven." De S. stelt voor, alle zulke punten der Staatshistorie voortaan te behandelen bij het afzonderlijk godsdienstig onderrigt der verschillende gezindheden, en daarmee te vereenigen een opzettelijk onderrigt in de geschiedenis der christl. kerk, die zijns oordeels, althans onder de Protestanten, meer bekend moest zijn.

Nu volgt eene verwante, gewigtige bedenking; wij bevelen haar aan de aandacht aller onderwijzers en opvoedkundigen. De kerkelijke twisten in 't algemeen, zegt de S., en de staatsgeschillen in onze historie zijn ongeschikt, om voor kinderen behandeld te worden; zij kunnen ze niet begrijpen, veel minder beoordeelen; men moet personen en zaken, om ze onder hun bereik te brengen, verkleinen en verwringen; hierdoor houdt het onderwijs op historisch te zijn, en een rijper leeftijd veracht s' lands historie, als alleen op de kinderschool behoorende. *Men behandele daarom op de lagere scholen noch kerk- noch staatsgeschillen, niet alle gebeurtenissen naar de rij af; geve den kinderen ook geene dorre schetsen van 't geheel, die de weetlust dooden; maar ligte de schitterendste en bruikbaarste partijen er uit, die voor de kinderen bevattelijk en aantrekkend zijn; en zulke partijen levert onze historie in menigte op.*

In de laatste afdeeling worden de overige bepalingen des besl. getoetst. Sommigen keuren de bepaling af, dat bij de keuze van schoolopzieners en onderwijzers op derzelver belijdenis en de godsdienstige verhouding der bevolking gelet moet worden: zij achten die onnoodig, daar de scholen louter burgerscholen moeten zijn, en strijdig met de Grondwet, volgens welke voor landsposten alle burgers zonder onderscheid van gezindte in aanmerking komen. Hierop antwoordt de S.: »In bespiegeling is deze redenering volkomen »gegrond: maar door bijkomende omstandigheden, partijdig»heid, wantrouwen, en alle gebreken, onafscheidelijk van de »menschelijke natuur, is zij voor werkelijke toepassing on»geschikt." Zeer juist: op zich zelf is 't onverschillig, tot welke gezindte de opzieners en onderwijzers van scholen, die geene *secte*scholen maar *burger*scholen zijn moeten, behooren; maar door die bijkomende omstandigheden houdt het op, onverschillig te zijn; integendeel men mag den Koning danken, dat hij, zonder op den aard van burgerscholen inbreuk te maken of aan het beginsel van ons schoolwezen te kort te doen, aan het wantrouwen eene geruststelling, een waarborg tegen *opzettelijke* en vooral *onopzettelijke* partijdigheid gaf. Op de beschuldiging van ongrondwettigheid antwoordt de S. niet.

Dr. NASSAU is dan wel een groot voorstander van de wet van 1806? denkt de lezer. Geenzins. Aan het slot verklaart hij zijn gevoelen: die wet heeft groote gebreken, is verre van de hoogte en de behoefte des tijds; echter acht ik het gelukkig, dat nu aan het verlangen naar eene geheel nieuwe wet niet voldaan is, daar dat verlangen, naar 't schijnt, niet uit de kennis dier gebreken voortkwam maar alleen uit kerkelijken naijver; tot kalmer dagen blijve de ontwerping eener nieuwe wet verschoven.

*** *T. J. van Tricht*, Boekhandelaar te Assen, geeft uit en heeft verzonden:

Dr. *H. J. Nassau*, vlugtige gedachten over 't Koninklijk besluit van den 2 Januarij 1842, betrekkelijk 't Lageronderwijs en eenige bedenkingen over 't onderrigt in de Kerkgeschiedenis en die van 't Vaderland. Prijs 40 centen.

Bij den Uitgever zijn nog eenige exemplaren voorhanden van:

Dr. *H. J. Nassau*, 't Lageronderwijs in ons Vaderland en deszelfs regeling van Staatswege, hoofdzakelijk historisch beschouwd, in verband tot Godsdienst en Burgerstaat. Eerste Afdeeling. (Vrijheid van Onderwijs). Prijs 1 gulden.

Voorts zijn nog eenige exemplaren verkrijgbaar van: Leerrede tot Ondersteuning van Armen in dezen Winter, door *G. Benthem Reddingius*, Th. Dr. en Predikant te Assen. Prijs 40 centen.

*** Bij den Boekverkooper J. RÖMELINGH te *Groningen*, is uitgegeven en mede te *Assen* bij de heeren SCHIERBEEK en VAN GORCUM te bekomen:

I. DE LEER VAN PAULUS ten aanzien van de *Regtvaardiging* door het *Geloof, de Erfzonde* en *Voorverordineering*. — Voorafgegaan door een *Overzigt* van den BRIEF aan de ROMEINEN, en gevolgd van AANTEEKENINGEN. Door THOMAS IJOUNG, Predikant te *Gilling*. Uit het Engelsch vertaald door B. BRAAMS, Predikant te *Nieuwe Schans*. De prijs is *f* 1-80.

II. Dr. W. PLATTE, LEERBOEK DER VERLOSKUNDE, voor Vroedvrouwen. Naar het met de groote Gouden Medalje in *Pruissen* bekroonde Hoogduitsche werk. Met 20 platen. De prijs is *f* 3-60.

Ook is bij denzelve uitgegeven en mede bij bovengemelden te bekomen:

I. Dr. H. J. NASSAU, oude Aardrijkskunde, tweede druk à *f* 3-60.

II. ———— Historische proeve à *f* 1-25.

III. ———— Bijbelsche Geschiedenissen in verhalen gevolgd naar LÖHR. Derde druk à *f* »-60; idem met platen à *f* 1-00; idem voor de scholen het *Oude Test.* à *f* »-25; idem het *Nieuwe Test.* à *f* »-20.

IV. ———— Iets voor jonge kinderen, of het eerste onderrigt, verbonden met het lezen leeren. Achtste druk, 2 stukjes ieder à *f* »-10.

Loterij, 5de kl. 25e—28e lijst: n. 17071, 20760, 6361, 11379, 21356, 21209 en 6791 elk *f* 1000.

Hoogeveen, 8 *Februarij*. Rogge, het ned. mud *f* 5-50, Boekweit, het ned. mud *f* 5-75; Boter het ned. pond *f* »-».

Assen, 10 *Februarij*. Oude Rogge *f* 7-90; Nieuwe Rogge, *f* 5-85 a *f* 5-20; Boekweit, *f* 6-25 a *f* 5-00; Boter, *f* 0-75 a *f* 0-70.

Amsterdam, 9 *Februarij*. Werk. sch. 2½ pct. 51⅞ a 52 dito 5 pct. 100¹⁄₁₆ a 101; kansb. 26; handelm. 157⅞ a 158.

Te Assen bij VAN GORCUM & COMP. Provinciale Drukkers.